

Verslag

Commissie Mobiliteit & Bereikbaarheid

Datum commissievergadering	:	15 juni 2020
Commissievoorzitter	:	Mw. M. van Meerten-Kok
Commissieadviseur	:	Mw. M. van Boheemen
Telefoonnummer/E-Mail	:	023-5144628/ boheemenm@noord-holland.nl

Aanwezig:

Commissievoorzitter	:	mw. M. van Meerten- Kok
Commissieadviseur	:	mw. M. van Boheemen
Leden van de commissie:	CDA	: mw. C. Kuiper-Kuijpers en mevrouw W. Koning-
		Hoeve
	CU	: M.C.A. Klein
	D66	: M. Steeman en R. Vonk
	FvD	: D. van den Berg en J. Dessing
	GroenLinks	: J. Gringhuis, mw. N.M. van der Waart
	PvdA	: mw. S.S. Doevendans en A. Muurlink
	PvdD	: J.P. Hollebeek en H. Mosmuller
	PVV	: M. Deen
	SP	: mw. R. Alberts en H. Hoogervorst
	VVD	: mw. G. van Geffen en K.J. Terwal
	50PLUS/PvdO	: mw. W. van Soest (vanaf 20.35 uur)
Gedeputeerden:	J. Olthof (PvdA) en mw. Z. Pels (GL)	
Notulist	mw. I.L. Vos (Moneypenny BV)	
Afwezig:	mevrouw R. Kocken (GL) en de fracties Baljeu en DENK	

25 Agenda

1. Opening en mededelingen
2. Inspreekhalfuur
3. Vaststelling agenda, verslag vorige vergadering, strategische agenda, moties en toezeggingenlijst en C-agenda
4. A-agenda Algemeen: Jaarstukken en Kadernota
- 4.a. Voordracht Jaarstukken 2019
- 4.a1. Concern-control: Brief GS aan PS inzake Auditopvolging per 1 maart 2020
- 4.b. Kaderbrief 2021
5. B-agenda portefeuille gedeputeerde Olthof: Afdoeningsvoorstellen moties

Pagina 2

- 5.a. Uitkomsten onderzoek effect snelheidsverlaging op stikstofdepositie
- 6. B-agenda Circulaire economie
- 6.a. Discussienotitie Actieagenda Circulaire economie
- 6.b. Voortgangsrapportage 2019, Actieagenda Circulaire economie
- 40 7. Rondvraag gedeputeerde Pels (Circulaire economie, Zeehavens en Noordzeekanaalgebied)
- 8. Schorsing van de vergadering: vervolg op maandagavond 22 juni 2020 om 20:45 uur

45 **1. Opening en mededelingen**

De **voorzitter** opent de online commissievergadering om 20.00 uur en verwelkomt alle aanwezigen. Vanwege Coronamaatregelen vindt deze vergadering online, in een digitale omgeving, plaats. Het quorum is aanwezig. Op maandag 22 juni staat de vervolgvergadering gepland. Dan worden drie B-agendastukken uit de portefeuille van gedeputeerde Olthof behandeld, waaronder de 24-uurs brugbedieningscentrale.

Mededelingen:

- Er zijn enkele wijzigingen in de commissiesamenstelling. Voor D66 is mevrouw Zaal geen Statenlid meer. Zij is benoemd tot gedeputeerde. De heer Kanik is nu plaatsvervangend lid. De heer Vonk (D66) wordt verwelkomd als vast lid in de commissie Mobiliteit en Bereikbaarheid. Bij 50PLUS/PvdO vond ook een wijziging plaats in de samenstelling. De duoleden Beving en Faassen namen afscheid van 50PLUS/PvdO, waarmee mevrouw Van Soest vast lid is van deze commissie
- Een bericht van verhindering is ontvangen van mevrouw Kocken (GL).
- Eerder werd het werkbezoek aan de brugbedieningscentrale van 30 maart jl. wegens de uitbraak van het Coronavirus geannuleerd. De vraag aan deze commissie is of het werkbezoek aan de brugbedieningscentrale opnieuw moet worden georganiseerd, zodra het kan. De griffie zal de behoefte polsen.
- Bij agendapunt 5 heeft zich een inspreker gemeld (Effect snelheidsverlaging op de stikstofdepositie).
- De agendacommissie heeft voor online-vergaderingen tijdelijke vergaderregels opgesteld. De commissieleden hebben die regels per e-mail ontvangen. De reguliere spreektijdenregeling wordt gehanteerd. De spreektijd voor de vergadering van vanavond is vastgesteld op drie vergaderuren.

Mededelingen vanuit het college van Gedeputeerde Staten:

- Gedeputeerde **Olthof** meldt dat vanavond het BOT-overleg over de samenvoeging van PMI en PMO zou plaatsvinden. Vooruitlopend daarop werd een enquête rondgestuurd onder de fracties. De duidelijk onderbouwde respons ging verder dan alleen het samenvoegen van PMI en PMO. Het gaat dan ook om de politieke agendering. Vanwege het succes van de enquête is meer tijd nodig om de reacties te analyseren. Voor de zomer zullen Provinciale Staten worden geïnformeerd over het vervolgtraject. De eerste kleine aanpassingen worden bij de eerstvolgende PMI en PMO doorgevoerd. Later wordt aangegeven welke wijzigingen en aanpassingen in de definitieve integrale PMI/PMO verwerkt zullen worden.

2. Inspreekhalftuur

Voor het insprekhalftuur hebben zich geen sprekers gemeld.

3. Vaststelling agenda, verslag van 24 februari 2020 en 20 april 2020, lange termijn agenda, moties- en toezeggingenlijsten en C-agenda

- De agenda van 15 juni 2020 wordt vastgesteld.
- Het verslag van 24 februari 2020 is, in tegenstelling tot wat in de notulen staat vermeld, niet vastgesteld op 20 april 2020. De commissie gaat alsnog akkoord en daarmee zijn de notulen van 24 februari 2020 vastgesteld.
- Het verslag van de commissievergadering van 20 april 2020 wordt ongewijzigd vastgesteld.
- De moties- en toezeggingenlijst wordt vastgesteld.

Pagina 4

- Strategische agenda: de heer **Terwal** (VVD) verwijst naar de op 22 juni a.s. geplande technische briefing over de OV-concessie Gooi en Vechtstreek. Vervolgens staat er in de Strategische agenda dat Provinciale Staten op 31 augustus 2020 input kunnen aanleveren voor de nieuwe concessie. Dat valt niet met elkaar te rijmen. De concessie is dan al verleend. Welke input kan dan nog op 31 augustus worden meegegeven? De **voorzitter** zegt toe dat een antwoord volgt.
De heer **Gringhuis** (GL) vraagt over de toezegging van ex-gedeputeerde Tekin **over het verduurzamen van bushokjes of er nog een update komt. Gedeputeerde Olthof begrijpt uit de informatie dat in het tweede kwartaal een reactie zou moeten komen. Hij doet navraag,** waarna zo snel mogelijk een reactie volgt.
- De commissie heeft kennisgenomen van de C-agenda.

4. A-agenda Algemeen: Jaarstukken en Kadernota

105

4a. Voordracht jaarstukken 2019

4a1. Concern-control: Brief GS aan PS inzake Auditopvolging per 1 maart 2020

110 De heer **Hoogervorst** (SP) vertelt dat de SP tevreden is over het vlotte verloop van het proces. Daarvoor zijn er complimenten voor het ambtelijke apparaat. De ambtelijke organisatie heeft aangetoond dit jaar goed ingespeeld te zijn op het accountantstraject. Over de subsidie voor de Boerenverdrietsluis vraagt de SP waarom de werkzaamheden zijn doorgeschoven.

115 Mevrouw **Kuiper** (CDA) bedankt voor het beantwoorden van de technische vragen. Het CDA maakt uit de jaarrekening op dat er in 2019 veel is gedaan op het gebied van bereikbaarheid. De fractie is blij dat in 2019 de opgave Verkeersveiligheid Noord-Holland 2030 is vastgesteld inclusief de bijbehorende uitvoeringsagenda. Het vergroten van de verkeersveiligheid en het terugdringen van het aantal ongevallen en verkeersslachtoffers is van groot belang.

120 Mevrouw **Van Geffen** (VVD) constateert dat er in 2019 weer hard is gewerkt aan projecten in het kader van mobiliteit en bereikbaarheid. De provincie kan er trots op zijn dat de wegen, vaarwegen, fietspaden, busbanen en bruggen er goed bijliggen. Bij alle werkzaamheden staat veiligheid voorop. De VVD is er zeer content mee dat weginspecteurs een belangrijke bijdrage leveren aan een goed verloop van alles onderweg en aan de veiligheid. De oplevering van de

125 Westfriisiaweg is het melden waard, als een grote verbetering in het traject Alkmaar-Enkhuizen. De VVD juicht aandacht voor meer Oostwestverbindingen in de provincie toe. In Noord-Holland leiden nog erg veel wegen naar de MRA. De terechtte aandacht voor vervoer in de MRA mag niet verhinderen dat ook wordt gewerkt aan projecten daarbuiten.

130 De provincie investeert veel in innovaties. Niet alles kan immers worden opgelost binnen het bestaande. De VVD heeft een vraag over het onderzoek naar innovatie van brugdekken (pagina 37). Gaat de nieuwe verkeersbelastingnorm gevolgen hebben voor de bouwers van bruggen of voor de transportsector? Als hotspots voor ongevallen bekend zijn, zijn er dan niet meer maatregelen te treffen om de hotspots te bestrijden?

135 Hoe laat de provincie zien dat goederenvervoer over water wordt gestimuleerd? Hoe wordt de bijdrage aan de transitie van beleid gemeten? Voor PDENH wordt een voorziening getroffen van 1.9 miljoen euro, vanwege een afwaardering. PDENH is een revolverend fonds. Met de voortdurende afwaarderingen is de vraag of dit uitgangspunt nog wel klopt. De jaarrekening 2019 meldt niet wat de mate van revolverendheid is van de door PDENH geïnvesteerde middelen. Wat zijn de redenen en afwegingen om informatie over het aantal participaties, de sectoren waarin wordt geïnvesteerd en de werkgelegenheid niet met Provinciale Staten te delen?

140 De VVD spreekt nog dank uit voor de beantwoording van technische vragen, die de VVD vooraf stelde.

145 Mevrouw **Doevendans** (PvdA) prijst de leesbaarheid van de jaarstukken. Diverse subsidieregelingen zijn onderbested. Wanneer wordt de subsidie voor fietsknelpunten geëvalueerd? Gemeenten vroegen minder subsidie aan voor verkeersveiligheid. Wordt onderzocht waarom gemeenten minder aanvragen? Hoe kan worden versneld en duurzaam worden doorgepakt? In de concessie Haarlem IJmond is de doelstelling van het verduurzamen van bussen niet gehaald. Daarvoor wordt boetegeld gevraagd. Is er zicht op hoe die boetes worden ingezet voor verduurzaming? De transitie naar circulaire economie liep vertraging op door het wegvallen

van formatie. Is gekeken naar voortgang en continuïteit? De PvdA maakt zich zorgen over de grote mate van onderbesteding op het gebied van subsidieregelingen. Er ligt een grote opgave als het gaat over mobiliteit en het verduurzamen daarvan.

155

De heer **Steeman** (D66) bedankt het college en de ambtelijke ondersteuning voor de leesbare jaarstukken. Een aantal zaken valt op. Het is goed om te zien dat slimme mobiliteit en duurzame mobiliteit als twee losstaande vraagstukken worden beschouwd. Laadpaalinfrastructuur is een domein overschrijdend vraagstuk. Die is breder dan mobiliteit. De provincie zou daarin een nog

160

actievere rol kunnen spelen als nu omschreven staat, door duurzame energie opwekken te combineren met beschikbare laadpaalinfrastructuur. Ook D66 vraagt aandacht voor onderbesteding bij de besteding van de subsidie Oplossen knelpunt fiets. Cofinanciering door andere overheden kwam onder druk te staan vanwege coronacrisis. Vanuit de provincie is dus niet alleen financiële ondersteuning noodzakelijk. De

165

provinciale expertise en het provinciale netwerk zouden kunnen worden opengesteld voor andere overheden. Waterstof toepassen is de moeite van het onderzoeken waard. Verduurzaming lijkt nu teveel gericht op elektrificatie.

170

De heer **Deen** (PVV) bedankt iedereen die betrokken was bij het opstellen van de jaarstukken. Wat de PVV betreurt is dat in het kader van het zinloze en maatschappij ontwrichtende klimaatakkoord in 2019 allerlei activiteiten zijn ondernomen, zoals het plaatsen van 900 laadpalen. Een contract is afgesloten om de komende jaren in totaal 20.000 laadpalen te plaatsen in de provincies Noord-Holland, Utrecht en Flevoland. De PVV vraagt waar de provincie zich mee bemoeit. Waarom laat zij dit niet oppakken door de markt?

175

In 2019 heeft de provincie een belang van maar liefst 40% in SolaRoad om de ontwikkeling van energieopwekking in wegdekken te stimuleren. Ondanks dat in het proefvlak op Schiphol grote problemen ontstonden, wil het college toch doorgaan met deze ontwikkeling. Wat de PVV betreft is hier wederom sprake van weggegooid belastinggeld. Het is teleurstellend om te moeten lezen dat de vervanging van de brug in Krommenie nog niet is gerealiseerd door het ontbreken van de bouwvergunning en dat de brugwerkzaamheden in Oterleek stilliggen als gevolg van een mislukte aanbesteding. De PVV hoop dat deze projecten snel kunnen worden afgerond.

180

De PVV stelde een technische vraag over privacy gerelateerde zaken met betrekking tot Smart Mobility. De fractie spreekt dank uit voor de uitgebreide beantwoording. Het is goed om te lezen dat er aandacht is voor privacy. De PVV rekent erop dat dit onderwerp hoog op de agenda blijft staan.

185

[Mevrouw Van Soest (50PLUS/PvdO) heeft zich aangemeld in digitale vergaderomgeving]

190

Gedeputeerde **Olthof** zal alle complimenten overbrengen aan de organisatie. De onderhandelingen met Den Helder over de subsidie voor de Boerenverdrietsluis verliepen stroef. Op dit moment wordt de Europese aanbesteding voorbereid.

De vraag over innovatie brugdekken wordt schriftelijk beantwoord.

195

Voor hotspots wordt gekeken naar de risico-inventarisatie. Als de kans op ongevallen met maatregelen kan worden teruggedrongen dan zal dat zeker worden gedaan. Op plekken met veel voegend verkeer is de kans op ongevallen groter.

De gedeputeerde is druk bezig met goederenvervoer over water. Hij sprak met diverse organisaties. Er wordt gewerkt aan het verbeteren van vaarwegen maar goederenvervoer over

- water vraagt. Daarover is nog niets te vinden in de jaarstukken van 2019. In 2020 hoopt de
200 gedeputeerde 'meer meters te maken'. Het college zal een concreet plan voorleggen.
Bij de subsidie verkeersveiligheid is een fout in de jaarrekening geslopen. Het gaat niet om 5,3
miljoen euro, maar 0,53 miljoen euro. Die subsidie is volledig benut. Daar is dus geen
onderbesteding. Op veel vlakken is echter wel sprake van onderbesteding. Bekeken wordt hoe
regelingen aantrekkelijker kunnen worden gemaakt, zodat er eenvoudiger gebruik van gemaakt
205 kan worden. Dat geldt onder andere voor de onderbesteding subsidie Fiets. Het streven is om
partners zien te bewegen om meer gebruik van subsidieregelingen te maken. In het overleg met
de regio's is over subsidieregelingen gesproken. De onderbesteding heeft alle aandacht van het
college.
- Onlangs werd met diverse wethouders in de regio Haarlem IJmond gesproken over de evaluatie
210 van de concessie. Op basis van die evaluatie wordt beoordeeld op welke manier boetes kunnen
worden ingezet om de verduurzaming te verbeteren.
- De grotere discussie over het milieu moet aan een andere tafel worden gevoerd. Het college wil in
ieder geval een actieve rol hebben in het realiseren van meer laadpalen om elektrisch rijden
verder te stimuleren. Laadpalen staan veelal op plekken in de openbare ruimte. Provincie Noord-
215 Holland speelt vooral een faciliterende rol in 'MRA Elektrisch'.
- SolaRoad omvat twee delen. Op het gebied van fietspaden loopt een aantal pilots. Daarvan zijn de
verwachtingen hoog. De proef bij Schiphol met zwaar verkeer was geen succes. Die pilot is
gestopt. Op dit moment wordt vooral ingezet op fietsen. Aangezien de provincie verduurzaming
hoog in het vaandel heeft staan moet ze ook bereid zijn om te kijken waar innovatie mogelijk is
220 of kan worden verbeterd. SolaRoad is een mooi voorbeeld waarbij mobiliteit en infrastructuur
worden gecombineerd met verduurzaming, waarbij maximaal gebruik wordt gemaakt van de
beschikbare ruimte.
- Op de vraag over de brug bij Oterleek heeft de gedeputeerde op dit moment geen antwoord,
225 volgt. De werkzaamheden aan de brug bij Krommenie worden weer opgepakt.
- Gedeputeerde **Pels** bedankt voor alle complimenten over de jaarstukken.
- De informatie die wordt aangeleverd is standaard voor elke verbonden partij. De vragen die de
VVD stelde kunnen het beste worden beantwoord tijdens de briefing met PDENH, die staat
gepland voor augustus. De vragen die de VVD nu stelde horen niet thuis bij de jaarrekening.
- 230 De vraag over afwaardering wordt als volgt beantwoord. Jaarlijks bekijkt the EvaluationCommittee
de investeringen. Op basis daarvan wordt gekeken of een afboeking noodzakelijk is. Dat bleek nu
noodzakelijk. Het is een onderdeel van het risico dat wordt genomen om innovatie te stimuleren.
Het kan zeker gebeuren dat er verliezen zijn aan het begin, of dat een succesvolle uittreding van
participaties mogelijk langer op zich laat wachten, omdat een bedrijf zich nog verder moet
235 ontwikkelen.
- De PvdA sprak zorg uit over de voortgang van het beleid voor circulaire economie. Het college is
onverminderd ambitieus en houdt het tempo zeker vast. Verderop in deze vergadering wordt nog
besproken hoe dat zal gebeuren.
- 240 Gedeputeerde **Olthof** heeft nog de volgende antwoorden.
- Ex-gedeputeerde Tekin deed een toezegging overabri's op het provinciale areaal in de omgeving
van Heerhugowaard. Inmiddels is een offerte opgevraagd. Er zal een pilot worden gedraaid.
Afhankelijk van de uitkomst van de pilot wordt bekeken welke nadere stappen gezet moeten
worden. Provinciale Staten worden geïnformeerd over de uitkomst van de pilot.
- 245 Inzake het BOT- overleg over de concessie Gooi en Vechtstreek en de mogelijkheid om op 31
augustus nog input te leveren legt de gedeputeerde uit dat het geen input is op de concessie

zelf, maar op de implementatie van de concessie. Na het BOT-overleg zal het college ook met de colleges van Gooi en Vechtstreek om tafel gaan zitten.

250 De technische vraag over Innovatie op brugdekken en de belasting daarvan is beantwoord. Wat is de aanvullende vraag?

Mevrouw **Van Geffen** (VVD) vraagt of er een financiële consequentie aan is verbonden. Is het een innovatie die de provincie geld oplevert, of zelfs geld kost? Komen er kosten of opbrengsten bij bouwers of de transportsector. Wie draagt de gevolgen en op welke manier?

255 **Gedeputeerde Olthof** komt later terug op deze vraag.

Tweede termijn:

260 De heer **Steeman** (D66) vraagt of met gemeenten, die zijn vertegenwoordigd in het PvvB is overlegd over meer dan alleen financiën. Mogelijk is daar behoefte aan kennisondersteuning en netwerken.

265 Mevrouw **Van Geffen** (VVD) veronderstelt dat de afwaardering van invloed is op de mate van revolverendheid. De auditsopvolgingslijst van 2018 (pagina 6) vraagt Gedeputeerde Staten een integraal overzicht op te nemen van lopende revolverende fondsen in de P&C-cyclus van de provincie, waarbij per fonds is weergegeven: de entiteit, de looptijd, de omvang, het aandeel van de provincie en de mate van revolverendheid. Waarom is de Informatie niet gedeeld?

270 Mevrouw **Doevendans** (PvdA) begrijpt dat nog nader wordt gekeken naar het aantrekkelijker maken van subsidieregelingen. Als er een evaluatie is geweest, ook over de besteding van het boetegeld, komen Gedeputeerde Staten dan nog terug naar Provinciale Staten? In de OV-investeringsagenda 2015 staat dat projecten vertraging hebben opgelopen. Wanneer krijgen Provinciale Staten te horen welke projecten vertraging hebben opgelopen of zijn komen te vervallen?

275 Gedeputeerde **Olthof** vertelt dat in het PvvB is gesproken over meer dan alleen subsidie. Het wordt eenvoudiger voor gemeenten om subsidie aan te vragen. Daarnaast is aangeboden om gemeenten te ondersteunen. Per regio wordt gewerkt aan een Strategische agenda. Er is meer dan de MRA. De aansluiting van de drie regio's daar omheen moet zo goed mogelijk en efficiënt plaatsvinden. In dat gesprek zal het ook over fietsen en knelpunten gaan.

280 **De exacte planning voor de OV-investeringen volgt na het zomerreces.**

Gedeputeerde Pels zegt toe dat de betreffende informatie uit de auditopvolgingslijst volgt.

285 De **voorzitter** concludeert dat van hetgeen is besproken bij dit agendapunt een verslag wordt gemaakt, gebundeld met de besprekingen in de andere commissies en toegevoegd aan de vergaderstukken van Provinciale Staten van 29 juni.

290 **4b. Kaderbrief 2021**

De heer **Hoogervorst** (SP) zegt dat het gezien de Coronacrisis en de voorliggende ernstige sociaal economische crisis voor de SP 'lastig' is om met deze Kaderbrief om te gaan. Het is maar de vraag of het gaat lopen, zoals in de Kaderbrief beschreven wordt. Waar in de Kaderbrief een stempel wordt gedrukt op economie, daar hoopt de SP dat Gedeputeerde Staten veel aandacht

- 295 hebben voor de sociale aspecten van het leven in Noord-Holland. De buurtbus rijdt niet meer in veel kernen. Veel mensen zijn verstoken van een vervoersmodaliteitskeuze. Wat gaan Gedeputeerde Staten op dit vlak doen? Wellicht kan een deel van de miljoenen euro's die via moties beschikbaar zijn gesteld voor het beperken van de effecten van Coronamaatregelen aan zaken als openbaar vervoer worden besteed.
- 300 Het goederenvervoer over water past beter bij de Kaderbrief dan bij de jaarstukken 2019, omdat de Kaderbrief een blik op de toekomst biedt. De SP is benieuwd wanneer structurele stappen genomen gaan worden om het goederenvervoer over water een impuls te geven. De herziening van de begrotingsdoelen is wat de SP betreft akkoord. De fractie hoopt wel dat onderdelen die voorheen in het programma Bereikbaarheid zaten, zoals OV, wel degelijk een
- 305 grote rol gaan spelen bij de aanpak klimaat- en milieuproblematiek. De SP verwacht een integrale benadering. Het niet verhogen van de opcenten is een politieke keuze. Is het niet verhogen met een prijsindexatie ook een politieke keuze?
- 310 Mevrouw **Kuiper** (CDA) vraagt aandacht voor de subsidieregeling Gedragsbeïnvloeding Verkeersveiligheid. De aanvraag voor basisschoolleerlingen en leerlingen van het Voortgezet Onderwijs is slechts gedeeltelijk gehonoreerd. Bijna het dubbele is aangevraagd van wat gehonoreerd kon worden. Verkeersveiligheid is een speerpunt. Waarom investeert de provincie niet meer in de gedragsbeïnvloeding van scholieren. Het CDA vraagt om bij het opstellen van de
- 315 begroting voor 2021 en volgende jaren de subsidieplafonds voor gedragsbeïnvloeding en verkeerveiligheid te verhogen.
- De heer **Terwal** (VVD) merkt op dat Corona alle eerdere aannames over economische groei en werkgelegenheid overboord heeft gegooid. De Kaderbrief is omgeven door grote onzekerheden.
- 320 Inkomsten zullen dalen en uitgaven zullen stijgen. Hoeveel is onduidelijk. Complimenten aan Gedeputeerde Staten dat zij ondanks deze grote onzekerheidsmarges toch een Kaderbrief presenteren waarin ze Provinciale Staten meenemen in verschillende scenario's. De VVD is blij dat het realiseren van een sluitende begroting een belangrijke doelstelling is en dat er geen belastingverhoging plaatsvindt. De opcenten in Noord-Holland blijven de laagste van Nederland.
- 325 De heer Terwal bekruipt het gevoel dat twee belangrijke provinciale onderwerpen er bekaaid vanaf komen. De begroting wordt qua indeling veranderd, waarbij het Programma Bereikbaarheid van plek 2 wordt gedegradeerd naar plek 4. Bij de taakstelling Exploitatie is Bereikbaarheid de grote afwezige. Volgend jaar wordt bijna 7 miljoen euro weggehaald bij Bereikbaarheid. Dit onderwerp is cruciaal voor de verbinding en doorstroming in de provincie. De goede staat van de
- 330 Noord-Hollandse infrastructuur is de reden dat bedrijven zich hier vestigen. Het is dan ook goed om hier te blijven investeren. De Grond-, Weg- en Waterbouwsector kan in deze crisis ook wel extra werk gebruiken. Kan de gedeputeerde de VVD toezeggen dat er in de komende begroting niet nog meer wordt ingeleverd op bereikbaarheid.
- Het bevreemdt de VVD dat er bezuinigd wordt op de HIR (herinvesteringsregeling) voor de
- 335 herstructurering van bedrijventerreinen en op middelen voor de ontwikkeling van havencomplexen in het licht van de ambitie om te komen tot circulaire economie. Staat het schrappen van genoemde middelen niet haaks op de ambities die Gedeputeerde Staten zeggen te hebben op het gebied van circulaire economie?
- Bij Insourcing brugbediening wordt gesteld dat de provincie vanaf 1 november 2020 de
- 340 bediening binnen eigen beheer neemt. Is het niet efficiënter om flexibele inhuur via slechts één marktpartij te laten verlopen?

Mevrouw **Van der Waart** (GL) bedankt voor de Kaderbrief en de beantwoording van vragen.

345 De effecten van de Coronacrisis en de ingediende Corona moties zijn nog niet opgenomen. Wel wordt een richting gegeven voor de begroting en herkent GL het coalitieakkoord bijvoorbeeld in toenemende aandacht voor energie en klimaat. In de herschikking van de begroting is dit ten koste gegaan van de prominente plek van het Programma Bereikbaarheid. Een lagere plek mag niet betekenen dat iets minder belangrijk is. GL gaat uit van een alsmaar grotere inzet op duurzame mobiliteit, zoals OV en fiets.

350

De heer **Klein** (CU) ondersteunt de oproep van het CDA voor het ophogen van het subsidieplafond voor gedragsbeïnvloeding.

Naar aanleiding van de invoering van de Omgevingswet en de kosten die dat met zich meebrengt voor de Vaarwegverordeningen vraagt de heer Klein of het uitstellen van de Omgevingswet effect heeft op de financiële consequenties zoals genoemd in de Kaderbrief.

355

De heer **Hollebeek** (PvdD) constateert dat de door de PvdD in 2019 ingediende motie is opgepakt en bedankt daarvoor. Het is lastig om uit een beleidsarme Kaderbrief beleidsvoornemens te distilleren. De PvdD vroeg om een integrale visie op wegbermen en oevers en die mee te nemen in de gebiedscontracten. Er is een miljoen voor oevers uitgetrokken. Is er ook geld voor bermen? Wordt integraal gekeken?

360

De heer **Steeman** (D66) sluit zich aan bij de complimenten van de VVD. Naast deze Kaderbrief wordt een voorstel uitgewerkt voor een bestedingsplan naar aanleiding van de Coronamoties. Het is goed om te weten dat ook deze commissie bij dat bestedingsplan betrokken wordt.

365 Veranderingen in mobiliteit laten zich niet dwingen. In crisistijd komen ook dingen in beweging. Een van de stokpaardjes van D66 is de Ladder van duurzaam vervoer. Het meest duurzame vervoer is geen vervoer. De dagelijkse routines van reizen staan op zijn kop. In veel steden wordt veel ruimte gemaakt voor wandelaars en fietsers. Dit sluit aan bij de provinciale ambities, zeker waar dit het stimuleren van het fietsgebruik betreft. Zijn de beleidsinsteek en de daaraan gekoppelde middelen voldoende? Krijgt het een zichtbaar effect, of krijgt de provincie volgend jaar weer met onderbesteding te maken?

370

Of er in hoeverre zijn er risico's gelegen in het feit dat de cofinancieringen onder druk zijn komen te staan vanwege financiële onzekerheid bij andere overheden, als gevolg van de Coronacrisis? Is de inzet op waterstof voldoende en van voldoende middelen voorzien? D66 neigt te vragen om extra middelen vrij te maken. De provincie moet erop inzetten om samen met de concessiehouders te bezien hoe kwaliteit en het niveau van openbaar vervoer gewaarborgd blijven. Voorkomen moet worden dat mensen als gevolg van de Coronacrisis vaker voor de auto zullen kiezen, boven de lagere trede op de Ladder van duurzaam vervoer.

380

De heer **Deen** (PVV) leest tussen de regels door in de Kaderbrief dat ook duurzaamheid weer een belangrijke rol blijft spelen. De PVV betreurt dat want als gevolg van de Coronacrisis kan op de korte en middellange termijn grote economische schade worden verwacht. Geld kan maar eenmaal worden uitgegeven. Mobiliteitsbeleid dat wordt uitgevoerd ten bate van het

385 Klimaatakkoord mag wat de PVV betreft in de ijskast worden gezet. De financiële pijlen zouden moeten worden gericht op het economisch herstel van de Coronacrisis.

De PVV diende een technische vraag in over het ontbreken van dekking in de begroting van de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied voor een bedrag van circa 350.000 euro voor advies over circulaire economie. De PVV spreekt zorg uit over deze overschrijding. De fractie ziet graag

390 dat in kaart wordt gebracht waar mogelijkheden liggen om deze extra inzet af te bouwen. Wat is de reactie van de gedeputeerde?

Mevrouw **Doevendans** (PvdA) zegt dat Noord-Holland duurzaam wil doorpakken en zorgen dat de provincie inclusiever wordt met een grotere leefbaarheid en slimmere mobiliteit. Corona brengt
395 veel onzekerheid. De PvdA maakt zich zorgen over een deel dat is weggehaald bij Mobiliteit. Er ligt een grote opgave en er is sprake van een zekere mobiliteitsarmoede. Mensen moeten bereikbaar zijn en van A naar B kunnen bewegen. Welke oplossingen ziet de gedeputeerde? CO2 vermindering en verkeersveiligheid zijn belangrijk.

De PvdA is erg blij dat de brugbediening weer in eigen huis gaat plaatsvinden. Het is fijn dat de
400 focus ligt op fiets en OV.

Gedeputeerde **Olthof** benadrukt dat wordt gestreefd naar het waarmaken van ambities op het gebied van vervoer over water. Daarnaast is er de grote ambitie om het OV verder te stimuleren en daarmee het autogebruik terug te dringen. Meer en beter OV staat in relatie met
405 duurzaamheid. Die integraliteit is zeker aanwezig.

De ambitie op het gebied van gedragsbeïnvloeding verkeersveiligheid is 'terugdringen naar nul'. Daarop wordt samen met gemeenten ingezet. Gezamenlijk met gemeenten wordt een communicatietraject opgezet. De komende drie jaar gaat het budget omhoog van 1 miljoen euro naar 1,3 miljoen euro. Ook wordt gekeken naar meer maatregelen dan alleen
410 gedragsbeïnvloeding om verkeersveiligheid te bevorderen. Het gaat niet alleen om fysieke maatregelen; het heeft ook te maken met gedrag. Dit vraagt om sterke communicatie, samen met het onderwijs en gemeenten.

Het feit dat Mobiliteit en Bereikbaarheid op 4 staan wordt gezien als degradatie en dat de belangrijkheid daarmee is gedaald. Zo heeft de gedeputeerde het niet ervaren. Gedeputeerde
415 Staten gaan er met dezelfde energie voor als het gaat om bereikbaarheid en mobiliteit. De middelen in exploitatie gaan wat terug, maar dat leidt niet tot problemen in de exploitatie. De provincie blijft doen wat ook gedaan kan worden. Op het kapitaal wordt 7 miljoen euro ingeleverd. Dat is budget dat nog niet bestemd was. Er was nog geld in reserve en daarvoor was nog geen bestemming. Daarvan is een deel afgeroomd. Dat leidt niet tot minder ambities of dat
420 minder wordt gedaan op het gebied van mobiliteit. In de toekomst moeten binnen Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten afwegingen worden gemaakt wat belangrijk is. Dat hoort ook bij een gezonde financiële huishouding.

Voor de brugbediening wordt teruggegrepen op eigen medewerkers. De flexibele schil wordt aanbesteed. Dat zou best één partij kunnen zijn, maar vanwege de omvang of geografische inzet
425 zouden het ook meerdere partijen kunnen zijn.

OV staat binnen dit college in deze periode hoog aangeschreven. Daarop wordt volop ingezet. Betreffende **actieve mobiliteit merkt de gedeputeerde op dat de uitvoeringsregeling op korte termijn naar Provinciale Staten komt. Voor de actualisatie en de visie vraagt de gedeputeerde om meer tijd, om het intern goed neer te zetten. Na het zomerreces komt de gedeputeerde met een goed eigen verhaal, waarmee verder kan worden gegaan.**
430

Over de Vaarwegverordening zegt de gedeputeerde dat wordt gewerkt aan de voorbereidingen. Uitstel van de invoering van de Omgevingswet heeft geen impact. Wat de totale financiële impact is van de implementatie van de Omgevingswet is nog niet inzichtelijk. De verwachting is dat de komende tijd een beter beeld zal worden verkregen.

435 Vorige keer is gesproken over oevers. Vandaag was er een stuk over bermen in de staf. Dat komt op korte termijn naar Provinciale Staten. Eerder werd de inrichting van vaarwegen besproken. Nu gaat het over het beheer en onderhoud ervan.

Op het gebied van OV en de fiets is een bepaalde ambitie uitgesproken. De discussie is gaande over de vraag wat Corona op de middellange en lange termijn betekent voor de fiets en de ketenreis. Dat punt staat zeker op de agenda. De overheden spreken hierover met NS, ROVER en de Fietzersbond. Zijn de investeringskeuzes nog actueel, of moeten deze worden bijgesteld naar aanleiding van Corona?

Vanuit de provincies en het Rijk zijn regelingen getroffen om het OV (financieel) overeind te houden. Door de oproep om het OV te mijden, wordt 40% bezetting niet gehaald. Mensen durven het OV niet meer in. Het OV-gebruik moet worden gepromoot en het autogebruik moet worden teruggedrongen, maar door Corona zijn aanpassingen van beleid wellicht nodig.

Alle projecten gaan door, zoals het opwaarderen van de Bennebroekerweg. Over het ontbreken van dekking voor de OD NZKG zegt de gedeputeerde dat binnen de Omgevingsdienst alle ambities en opdrachten gedekt zijn. Op dit moment hoeft het aantal ambities niet te worden teruggedraaid. Het programma dat de Omgevingsdienst voor ogen heeft zal gewoon worden uitgevoerd.

Bij interruptie merkt de heer **Deen** (PVV) op dat hij in de vorige commissie al heeft gemeld dat men bang is om het OV te gebruiken, vanwege Corona. De verkoop van tweedehands auto's nam en neemt nog steeds toe. De gedeputeerde zei daarop dat hij vooral zocht naar lange termijn beleid en niet onderzocht wat dit op de korte termijn zou betekenen. Zegt de gedeputeerde nu dat hij wel degelijk naar beleid gaat kijken en hiermee rekening te houden?

Gedeputeerde **Olthof** legt uit dat de opmerking die hij in de vorige vergadering de lange termijn ambities ter discussie stelt. We hebben met de korte termijn werkelijkheid te maken en wat die betekent en wat die betekent voor de middellange en lange termijn. Als het gaat over ambities op het gebied van infrastructuur dan zal Corona uiteindelijk ervoor zorgen dat er minder infrastructuur en minder OV nodig is. Binnen een aantal modaliteiten zullen verschuivingen plaatsvinden. Daar moet gezamenlijk naar worden gekeken. Voor de korte termijn moet worden bekeken hoe het gebruik van OV kan worden gestimuleerd.

Gedeputeerde **Pels** licht toe dat er bij de begrotingsopbouw voor gekozen is om Klimaat & Milieu en daarna Ruimte & Water vooraan te zetten omdat beide programma's een ordenend principe hebben naar de andere programma's toe. Juist om de integrale afweging goed te maken, wordt begonnen met die programma's die van grote invloed zijn op de andere programma's. Daarna volgt als eerste Mobiliteit. Juist het belang van Mobiliteit kreeg een passende plek.

In het coalitieakkoord is overeengekomen dat geen ophoging en geen indexering wordt doorgevoerd voor opcenten. Daaraan zijn Gedeputeerde Staten de komende jaren aan gebonden. Bij de taakstelling gaat het om middelen die niet tot besteding zijn gekomen. Het heeft geen effect op bestaande plannen. De HIR-gelden die vrijvallen, bleven over uit de vorige periode. Het geld was niet nodig en is niet meegenomen in de recent vastgestelde nieuwe HIR. De taakstelling zal niet van invloed zijn op plannen met betrekking tot de HIR.

Een aantal Statenleden uitten hun zorg over de vraag of deze Kaderbrief beleidsarm is. Het is goed om te beseffen dat de plannen vooral in het coalitieakkoord staan. Een Kaderbrief geeft aanvullingen aan op plannen die al benoemd zijn.

In de commissie Financiën heeft de gedeputeerde vandaag aangegeven dat het college richting de begroting 2022 graag met Provinciale Staten wil nadenken over een herziening van de doelenboom.

485 Waterstof is interessant voor havens. Havens kunnen een belangrijke rol spelen in het uitrollen van waterstof als energiebron voor de provincie. In de Kaderbrief zijn de extra middelen opgenomen voor de Regiodeal Den Helder. Waterstof is daarin een belangrijk onderdeel.

Tweede termijn:

490 De heer **Hollebeek** (PvdD) is gerustgesteld, maar de motie van de PvdD gaat ook over zaaibeleid. Is het zaaibeleid onderdeel van beheer?

495 Mevrouw **Kuiper** (CDA) bedankt de gedeputeerde voor de bevestiging dat het college een grote ambitie heeft op het gebied van verkeersveiligheid en het terugbrengen naar nul van het aantal verkeersslachtoffers. In 2019 is 1,3 miljoen euro beschikbaar gesteld voor gedragsbeïnvloeding, maar er is grote discrepantie tussen wat is aangevraagd en wat gehonoreerd kon worden. Het CDA doet een warm pleidooi in de opmaat naar de begroting om nog eens te kijken of de discrepantie zo groot moet zijn.

500 Gedeputeerde **Olthof** zegt over de subsidieregeling dat een aantal aanvragen niet gehonoreerd is, omdat ze niet volledig waren of niet voor deze regeling bedoeld. De komende tijd wordt gebruikt om daarvan een goede analyse te maken. Bij de begroting of jaarrekening 2020 zal hierop worden teruggekomen.

505 Het zaaibeleid zit zeker in het beheer. Het gaat niet alleen over maaien, maar zeker ook over zaaien.

Ten slotte meldt de gedeputeerde naar aanleiding van de vraag van de PvdA over besteding van het OV-fonds dat het betreffende document bij de stukken voor Provinciale Staten is gevoegd. De gedeputeerde hoort het graag als dit niet het document is waar zij op doelt.

510 De voorzitter concludeert dat van hetgeen is besproken bij dit agendapunt een verslag wordt gemaakt, gebundeld met de besprekingen in de andere commissies en toegevoegd aan de vergaderstukken van Provinciale Staten van 29 juni.

515 5. B-agenda portefeuille gedeputeerde Olthof: Afdoeningsvoorstellen moties
5a Uitkomsten onderzoek effect snelheidsverlaging op stikstofdepositie (M94-2019)

520 De voorzitter verwelkomt de heer Prins, die zich aanmeldde om in te spreken.

525 De heer **Prins** spreekt namens Stichting De vrienden van Middenduin in over het effect van snelheidsverlaging op stikstofdepositie. Zijn brief die aan Gedeputeerde Staten is gestuurd is aan de agendastukken toegevoegd, net als de schriftelijke inbreng. 'Vrienden van Middenduin' is van mening dat het verlagen van de snelheid op de Zeeweg wel zinvol is. Op basis van het Antea rapport kan worden geconcludeerd dat een uniforme maximumsnelheid van 60 km per uur op het gehele traject Overveen – Zandvoort veiliger is en helpt bij de vermindering van de stikstofneerslag. Met een betere handhaving van de snelheid kan dit effect geborgd worden. De Zeeweg is onveilig en er gebeuren veel verkeersongevallen. Ook vanuit het oogpunt van verkeersveiligheid zijn maatregelen nodig.

530 Stichting De vrienden van Middenduin verzoekt Provinciale Staten om Gedeputeerde Staten, zo nodig bij motie, te vragen om deze maatregelen te treffen.

De **voorzitter** bedankt de inspreker voor zijn bijdrage.

535 *[De heer Van den Berg (FvD) is vanaf dit moment ingelogd in de digitale vergaderomgeving.]*

Het onderwerp wordt ter bespreking gegeven aan de commissie.

540 De heer **Hoogervorst** (SP) zegt dat de SP graag ziet dat er nu vaart wordt gemaakt met het treffen van maatregelen. Een volgend onderzoek zou zo kort mogelijk mogen duren. Het klimaat wacht niet.

545 De heer **Hollebeek** (PvdD) vindt het fijn dat de motie voortvarend ter hand wordt genomen. Vijf projecten zijn kansrijk. De vijf andere onderzochte wegvlakken lijken kansloos vanwege de weginrichting. Daarom worden ze afgevoerd. Dat is spijtig. De weginrichting kan worden veranderd. Bij groot onderhoud kunnen deze weg en de N246 worden getransformeerd. Is het mogelijk om het laaghangend fruit eerst te plukken en om daarna met de vijf andere wegvlakken voortvarend aan de slag te gaan?

550 Mevrouw **Koning** (CDA) vraagt of het mogelijk is om de vrijkomende stikstofruimte na een snelheidsverlaging deels voor natuur en deels voor het realiseren van drempelwaarde in te voeren. Ziet de gedeputeerde nog mogelijkheden bij de door de inspreker genoemde opties bij de Zeeweg?

555 De heer **Terwal** (VVD) meldt dat het verlagen van snelheid op provinciale wegen geen warme gevoelens oproept bij de VVD-fractie. Daarom stemde de VVD in de Statenvergadering van 11 november 2019 tegen de motie. Van alle provinciale wegen blijven er slechts vijf wegdelen over, die tot een significante stikstofdepositie verlagende effecten kunnen leiden in de omliggende stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden. Een magere oogst. De VVD is blij dat
560 Gedeputeerde Staten laten weten dat zij de vijf wegdelen nader inhoudelijk zullen bestuderen. Het kan niet zo zijn dat automobilisten bij een snelheidsverlaging op weg X massaal kiezen voor een andere route, via weg Y.

565 De lange termijn maatregelen om de snelheid op vijf wegdelen te verlagen 4.760.000 euro kosten. Dat is een groot bedrag in deze tijden van crisis, waarin de provincie nog het nodige te verduren krijgt op financieel gebied.

Mocht blijken dat door de realisatie van snelheidsbeperkende maatregelen op deze vijf wegdelen vele duizenden betaalbare woningen extra gebouwd kunnen worden, dan is de VVD zeker bereid daar welwillend naar te kijken. Dit moet wel worden aangetoond met goed onderbouwde cijfers. Hoe kijkt de gedeputeerde hiernaar?

570 Gedeputeerde Staten wil de nadere bestudering oppakken met alle betrokken stakeholders in het desbetreffende gebied. Kan de gedeputeerde toezeggen dat ook ondernemers, transporteurs en hun organisaties worden meegenomen in dit proces?

575 Is het eventuele besluit tot uitvoering van de snelheidsbeperkende maatregelen een apart besluit, dat terugkomt in deze Statencommissie, of vormt het een onderdeel van de gebiedsgerichte aanpak dat voorligt aan de commissie Natuur Landbouw en Gezondheid?

Mevrouw **Van der Waart** (GL) is verheugd dat er een rapport ligt. GL is blij dat er een duidelijk, significant positief effect uitgaat van de snelheidsverlaging op een aantal provinciale wegen. De provincie kan nu echt zelf aan de slag met het oplossen van stikstofproblemen. Vijf wegen

- 580 kwamen positief door de test, waarbij een kosteninschatting is gemaakt van maatregelen. GL is blij dat Gedeputeerde Staten voornemens zijn om meteen duurzaam door te pakken om deze wegen in de gebiedsgerichte aanpak verder te onderzoeken. Het is belangrijk om toe te werken naar een spoedige stikstofreductie in de Natura 2000 gebieden en de Staten op de hoogte te houden. Het ligt voor de hand om de maatregelen op de N246 (Westzaan–A8) meteen in te
- 585 voeren. Daar gaat het om het ophangen van bebording en het aanpassen van de wegmarkering. Er zijn ook wegen die veel effecten kunnen hebben op de stikstofreductie, maar die niet voldoen als de benodigde weginrichting aansluit op de richtlijnen van Duurzaam Veilig. De snelheidsverlaging overal op de N200/Zeeweg is afgewezen vanwege het profiel van tweemaal twee rijbanen. Het voorstel om één baan voor autoverkeer en één voor OV en hulpdiensten lijkt
- 590 GL logisch en wenselijk. De fractie vraagt dit voorstel mee te nemen in de gebiedsgerichte aanpak. Op de N236 (Naardermeer) lijkt het aannemelijk dat er effect is op de snelheid met de aanpassing van het profiel. Waarom is het Naardermeer, het oudste beschermde natuurgebied in Nederland, niet apart benoemd bij Natura2000 gebieden? Voor het deel van de N515 buiten bebouwde kom ligt het voor de hand om juist voor dit gedeelte van maximaal 1 kilometer geen
- 595 hoge snelheid toe te staan. De gedeputeerde wordt opgeroepen om voor de maatregelen op de N246 niet te wachten en de Zeeweg verder te onderzoeken, net als de voornoemde wegen. Zo worden de meest voor de hand liggende wegen meegenomen, die het grootste effect hebben voor natuurwaarden.
- 600 De heer **Klein** (CU) is verrast dat een snelheidsverlaging echt wel effect heeft op de depositie van stikstof. Het is verstandig dat ook is gekeken naar de geloofwaardigheid van de weginrichting. De CU snapt dat van de in eerste instantie tien wegen er vijf resulteren. De situatie rond de N200/Zeeweg schuurt. Op deze weg zijn de effecten het grootst. Er zijn goede alternatieven voor de inrichting. Het enige wat het doorvoeren van een snelheidsverlaging tegenhoudt, is het aantal
- 605 auto's. Mogelijk rijden er als gevolg van de Coronacrisis uiteindelijk minder mensen. Er wordt voorgesorteerd. Kan de N200–Zeeweg worden aangewend als een experiment, waarbij gedurende een half jaar wordt onderzocht of het mogelijk is om één van de banen als busbaan/strook voor hulpdiensten te gebruiken? Als er dan nog veel doorstromingsproblemen zijn, dan is duidelijk dat het geen goed plan is.
- 610 Mevrouw **Doevendans** (PvdA) vindt het fijn dat dit onderzoek vlot heeft plaatsgevonden. Verduurzaming, het tegengaan van stikstof en CO2 en verkeersveiligheid zijn voor de PvdA enorm belangrijk. Voor een aantal wegen komt uit onderzoek naar voren dat het veranderen van wegvlakken kan leiden tot meer verkeersdrukke en dus minder verkeersveiligheid.
- 615 Ziet de gedeputeerde voor de Zeeweg een mogelijkheid om het aantal verkeersongevallen te doen afnemen? Als er geen mogelijkheid is tot handhaving dan is het verlagen van de snelheid slechts een doekje voor het bloeden.
- De heer **Steeman** (D66) constateert dat de uitvoering van de motie voortvarend is opgepakt. Het
- 620 voorstel van Gedeputeerde Staten tot een verdere uitwerking in de gebiedsaanpak is, wat D66 betreft, de juiste koers. De fractie blijft graag aangehaakt bij het vervolg en het vaststellen van de maatregelen per gebied. Ten aanzien van de Zeeweg vraagt D66 aan de gedeputeerde om, eventueel los van dit onderzoek, met belanghebbenden in gesprek te gaan over verbeteringen voor deze weg.
- 625 De heer **Deen** (PVV) veronderstelt dat het standpunt van de PVV inzake de zogenaamde stikstofproblematiek onderhand wel bekend zal zijn. De PVV ziet geen noodzaak om snelheid

630 verlagende maatregelen te treffen. De heer Deen meent dat in het verleden al een proef op de N200 is uitgevoerd, met een vrije busbaan tussen Bloemendaal en Zandvoort. Kan de gedeputeerde dit bevestigen?

Gedeputeerde **Olthof** licht toe dat onderzoek is gedaan naar het terugdringen van stikstofdepositie. Dat kan niet los worden gezien van verkeersveiligheid en de daarmee gemoeide kosten. De resultaten hiervan gaan mee in de gebiedsgerichte aanpak in het Stikstofdossier.

635 VNO-NCW praat op hoog niveau mee over de gebiedsgerichte aanpak en is dus betrokken. De aanleiding van het onderzoek is het terugdringen van negatieve effecten op de natuur en ruimte creëren voor nieuwe woningen.

Aan de aanpak van de onderzochte vijf wegen hangt een kostenplaatje van 5 miljoen euro. Bij een aantal wegen laten de weginrichting en verkeersintensiteit een snelheidverlaging niet toe. Met het

640 enkel aanbrengen van bebording gaan automobilisten niet langzamer rijden. De politie is niet bereid om te handhaven als een weg niet zodanig is ingericht. De Zeeweg staat in de top 10 van handhaving. De politie pleegt daar extra inzet. De N200 maakt ook onderdeel uit van de analyse van verkeersveiligheid op provinciale wegen. Die twee elementen zitten al in de planning. Het deel van de Zeeweg waar de snelheid zou moeten worden teruggedrongen is in tegenstelling

645 tot andere delen van de Zeeweg een tweemaal tweebaansweg. Die inrichting past niet in het beeld om de snelheid te verlagen naar 60 km. Tweemaal twee wekt de indruk dat harder gereden mag worden dan 60 km per uur. De tweemaal twee banen zijn nodig gezien het aantal verkeersbewegingen (12.000). De verkeersintensiteit past niet bij de inrichting als 60 kilometerweg. De heer Deen gaf terecht aan dat er in 2005 een pilot heeft gedraaid, waarbij de

650 rechterbaan was ingericht als busbaan. Dat leidde tot een lege rechterbaan met links een overvolle weg met verdwaasde automobilisten. Uit die proef kwam naar voren dat het geen succes was. Zou de weg worden aangepast dan is de vraag of de investering in verhouding staat tot het voordeel dat wordt behaald.

655 Bij interruptie heeft mevrouw **Van der Waart** (GL) een vraag over de Zeeweg en de aangehaalde pilot uit 2005. In 2020 is sprake van een andere situatie, waarin meer wordt ingezet op bijvoorbeeld fietsen, maar ook OV. Op stranddagen is er sprake van congestie. Wordt de weg ingericht voor drukke stranddagen?

660 Gedeputeerde **Olthof** antwoordt dat het zeker niet de bedoeling is om de weg alleen in te richten voor drukke stranddagen. Op dit moment bedraagt de verkeersintensiteit 12.000 verkeersbewegingen. Een maximum van 6000 verkeersbewegingen past bij een weginrichting van 1x1. Er moet rekening worden gehouden met het huidige gebruik en de huidige verkeersintensiteit. Wet- en regelgeving laten 1x1 niet toe. Het is goed om werk met werk te

665 maken. Het groot onderhoud aan de Zeeweg vond plaats in 2016. Het groot onderhoud komt pas weer in 2028/2030 aan de orde. De aanpak en aanpassing van de Zeeweg heeft grote impact, met nadelige consequenties voor de verkeersveiligheid en de doorstroming. Het college adviseert dan ook om hier geen maatregelen te treffen.

670 Bij interruptie vraagt de heer **Klein** (CU) of 12000 verkeersbewegingen een gemiddeld aantal voertuigen per dag is, of het maximum op stranddagen? Kan op andere dan drukke stranddagen, file ontstaan? Er is enorm geïnvesteerd in OV naar Zandvoort c.q. het strand. Er kunnen nu twaalf treinen per uur rijden.

675 Gedeputeerde **Olthof** antwoordt dat 12.500 verkeersbewegingen per etmaal het gemiddelde is op jaarbasis.

Bekeken wordt wat de Coronamaatregelen betekenen voor de korte, middellange en lange termijn. Overigens moet niet alles aan Corona worden opgehangen. Daarmee zegt de gedeputeerde niet dat hij de gevolgen van de Coronamaatregelen niet serieus neemt. Als deze op 680 termijn grote effecten hebben op de Zeeweg en het gebruik ervan dan zal opnieuw naar de nieuwe situatie worden gekeken.

De aanpassingen van de weg bij het Naardermeer bieden geen significante voordelen. Men kan zich afvragen of dan moet worden geïnvesteerd in deze weg. De provincie moet zorgvuldig met haar middelen omgaan.

685 Het deel van N246 kan worden meegenomen in de gebiedsgerichte aanpak.

Bij interruptie wijst mevrouw **Van der Waart** (GL) erop dat ze bij de N236 (Naardermeer) bedoelde dat GL bepleit om het omhangen van borden alvast ter hand te nemen. Dat heeft zeker effect.

690 Gedeputeerde **Olthof** legt uit dat de aanpassing van het wegvak bij Naardermeer, gezien vanuit het oogpunt van verkeersintensiteit en verkeersveiligheid, geen grote voordelen oplevert. Het deel van N246 dat is ingericht als 100 kilometerweg (2x2) is niet geschikt voor een lagere snelheid.

695 De **voorzitter** constateert dat geen gebruik wordt gemaakt van de tweede termijn. Op de vraag of de motie afdoende is behandeld en als afgedaan kan worden beschouwd geven de fracties van VVD, CU, CDA, PvdA, 50PLUS/PvdO, GL, SP, FvD, PVV en GL aan akkoord te gaan met de conclusie dat de motie kan worden beschouwd als afgedaan.

700 6. B-agenda Circulaire Economie

6a. Discussienotitie Actieagenda Circulaire Economie 2021–2025

6b. Voortgangsrapportage 2019, Actieagenda Circulaire Economie 2017–2020

705 Gedeputeerde **Pels** wil met de commissie van gedachte wisselen over de inzet in de uiteindelijke Actieagenda. Het vaststellen van de Actieagenda is mandaat van Gedeputeerde Staten. Het college hoort graag vooraf of het college op de goede weg is en of de commissie nog zaken mist.

Mevrouw **Alberts** (SP) constateert dat 25 pagina's lang nogal abstract wordt gesproken over circulaire economie. Ze had vandaag liever gesproken over voorbeelden van circulaire economie. Het noemen van voorbeelden kan stimulerend werken voor andere en meer bedrijven dan alleen 'de koplopers'; immers IT-bedrijven en startups hebben circulaire economie al in hun DNA zitten.

Gaat het over overtuiging, of over dwang? In hoeverre is 'de wortel' voldoende om verandering tot stand te brengen. Het is nog maar 9,5 jaar tot 2030. Er kan worden nagedacht over een zachte vorm 715 van dwang. Best practices kunnen als een soort dwingend voorbeeld dienen voor andere bedrijven.

Mevrouw **Koning** (CDA) bedankt voor de discussienotitie en de terugblik wat voorheen al is gedaan. Het is goed om daar lering uit te trekken. Circulaire economie is een traject met een lange adem. Het stimuleren ervan is een goede zaak, maar mag geen dusdanige verplichting worden dat het ten koste 720 gaat van continuïteit van ondernemingen. Het is een illusie om te denken dat consumenten en markt meer willen betalen voor producten die circulair gemaakt zijn. Een voorbeeld daarvan is gerecycled plastic. Men koopt nieuw plastic uit olie. Dat is goedkoper en mooier. Wat technisch kan moet

- 725 voorzien worden van een langjarig verdienmodel, voordat het toekomstbestendig is. Het CDA vindt het een goede zaak om vanaf nu meer te focussen op het ondersteunen van kansrijke impactvolle circulaire business cases.
- 730 Over pagina 9 vraagt mevrouw Koning hoe Gedeputeerde Staten de rol van de Omgevingsdienst voor zich zien. In hoofdstuk 5 wordt de nieuwe inzet van Gedeputeerde Staten aangegeven. Het CDA zou graag meer realistische ambities zien. Nu zeggen Gedeputeerde Staten: "Noord-Holland is 100% circulair in 2050 en in 2030 is de provincie halverwege." Dat is echt te hoog gegrepen. Is het college bereid dit anders te verwoorden? Niet elk land kan in eigen behoefte voorzien en zeker niet elke provincies. Als wordt geëxporteerd moeten ook grondstoffen kunnen worden geïmporteerd. Honderd procent circulair zijn is niet overal mogelijk in Noord-Holland. Circulaire economie in Europees of mondiaal verband is voor veel bedrijven realistischer en verstandiger dan op provinciaal niveau. Bij de ambitie voor de woningbouwopgave geeft het CDA mee dat er voor moet worden
- 735 gewaakt dat de prijs voor woningen niet wordt opgedreven. Er moet worden gezocht naar circulaire toepassingen die goed betaalbaar zijn. Is de provincie bereid een meerprijs te betalen voor optimale duurzaamheid voor eigen activiteiten zoals de aanleg van wegen. Waar is het voorstel hiertoe te vinden in de begroting of de Kaderbrief?
- 740 De rollen van de provincie staan verwoord op pagina 16, zoals via beleidsmaatregelen prikkels geven. Kan hiervan een voorbeeld worden geschetst? Het CDA wil niet dat er een kop op landelijk en Europees beleid komt uit het oogpunt van de concurrentiepositie voor de Noord-Hollandse bedrijven.
- 745 Er zijn verschillen bij de inzet van het oude programma. Wat heeft het college voor ogen met biomassa en plastic in het nieuwe programma? Het CDA ziet graag dat het college de kanttekeningen van de fractie serieus meeneemt bij de verdere uitwerking van het beleid.
- De heer **Gringhuis** (GL) vindt het streven om de economie in 2050 100% circulair te laten erg ambitieus, maar wel noodzakelijk. Circulaire economie voorkomt dat de aarde wordt uitgeput. De uitdaging ligt op tempo maken. De tijd van experimenteren is voorbij. Nu moet duurzaam worden
- 750 doorgepakt. GL vraagt de gedeputeerde om tempo te maken met de actieagenda en daarin een routekaart op te nemen, die aangeeft hoe de Noord-Hollandse economie in 2030 voor de helft circulair is. GL zou graag steeds een update ontvangen.
- Een circulaire economie realiseren kan de provincie niet alleen. De provincie is een schakel daarin. Voor het meenemen van de Rijksoverheid, gemeenten en bedrijven moet aandacht zijn in de nieuwe
- 755 actieagenda.
- Bij interruptie vraagt mevrouw **Koning** (CDA) of circulaire economie volgens GL op provinciaal niveau voor 100% gerealiseerd kan worden.
- 760 De heer **Gringhuis** (GL) denkt dat het zeker mogelijk is, maar de route daar naartoe is hem niet duidelijk. Tot 2030 kan worden gewerkt aan de eerste 50%. Circulaire economie kan samengaan met import en export en stopt niet bij landsgrenzen.
- 765 De heer **Klein** (CU) bedankt de gedeputeerde voor de uitgebreide evaluatie van de vorige actieagenda. Het is jammer dat het niet gelukt is om icoonprojecten te vormen. Wat is de status van het digitaal uitwisselingsplatform voor grondstoffen? De definitie van afval en grondstoffen is de belangrijkste bottleneck om circulaire thema's van de grond te krijgen. Inmiddels nam de provincie deel aan de Taskforce, maar nog steeds wordt het voornoemde als de grootste bottleneck genoemd. Wat is er gebeurd? Hoe groot is de kans dat binnenkort een stap verder kan worden gezet?

- 770 In de nieuwe actieagenda blijft het doel overheid. Om aan te tonen dat de provincie op de goede weg is, wordt een monitoringssysteem voorgesteld. De CU is daarmee erg blij.
De fractie kan zich goed vinden in de strategische doelen. Er moet vooral worden gezocht naar effecten in de 'echte' wereld. Het is goed dat wordt ingezet op het hanteren van eerlijke prijzen. Kosten mogen niet worden doorgeschoven naar toekomstige generaties. In de definitie staat ook dat
- 775 kosten niet mogen worden doorgeschoven naar andere delen van de wereld. Kan dat aspect ook worden meegenomen in de actieagenda?
Kan worden ingezet op het stimuleren van houtbouw bij het thema Bouw? Het college wil stevig inzetten op communicatie. Die is vooral gericht op bedrijven. Is het mogelijk om richting inwoners meer te doen?
- 780 De heer **Mosmuller** (PvdD) spreekt dank uit voor de notitie. Het doel is 100% circulaire economie in 2050. Op welk percentage zit nu Provincie Noord-Holland nu? Welk percentage is in de voorgaande agenda (2017–2022) bereikt? Is dat gemonitord?
De aanpak van de provincie wordt vormgegeven met een aantal sporen. Spoor 2 Ketenvorming legt
- 785 de focus op vier Icoonketens. Deze aanpak kan op basis van het onderzoek van adviesbureau Circle Economy tot stand worden gebracht. Concentratie van specifieke sectoren kan winst opleveren. Is overwogen om de provinciale nota nog duidelijker op te hangen aan 4 sectoren (Icoonketens)? Als nu een nulmeting wordt gedaan en de voortgang wordt gemeten dan wordt de komende jaren duidelijk of een stijging plaatsvindt van het percentage circulair in de sectoren.
- 790 MRA en gemeente Amsterdam hebben ook een actieprogramma's voor de overgang naar circulaire economie opgesteld. Hoe verhouden de diverse actieprogramma's zich tot elkaar? Waarom is er niet gekozen voor het ontwikkelen van een gezamenlijk actieprogramma, zodat de slagkracht kan worden vergroot?
Gemeente Amsterdam vroeg de Britse econoom Kate Raworth om mee te denken. Is overwogen om
- 795 haar ideeën als input bij deze nota mee te nemen?
Waarom is ervoor gekozen om circulaire economie en deze nota in de commissie Mobiliteit en Bereikbaarheid te behandelen? Economie hoort immers in een andere commissie thuis.
- De **voorzitter** zegt over de laatste vraag dat de keuze is gemaakt door de Agendacommissie en het
- 800 Presidium, op basis van de indeling van portefeuilles.
- Mevrouw **Doevendans** (PvdA) herinnert zich dat in de vorige periode kaders zijn gesteld voor de circulaire economie en een startnotitie. Zij was erg benieuwd naar dit stuk. Mevrouw Doevedans verwachtte een ambitieuzer stuk.
- 805 Is er voldoende capaciteit en kennis aanwezig bij de Omgevingsdiensten? Het is erg belangrijk om te kijken naar draagvlak. Nu is de actieagenda erg op het bedrijfsleven en gemeenten gericht. Wordt ook gekeken naar bewoners, initiatieven van maatschappelijke organisaties en andere organisaties? Er liggen veel kansen in transport. Waarom wordt niet gesproken over warmtenetten?
Gedeputeerde Staten gaan met stakeholders spreken. In november/december komt het stuk weer
- 810 terug in commissie en niet in Provinciale Staten. Gelet op de grote impact en importantie vraagt de PvdA zich af waarom geen besluit in Provinciale Staten kan worden genomen. Er wordt gesproken over meer inzet op samenwerking. Die zin verbaast mevrouw Doevedans. Wat wordt bedoeld met nog meer samenwerken? Is daarop nog niet voldoende ingezet?
- 815 De heer **Vonk** (D66) sluit zich aan bij de woorden dat er monitoringsystematiek en een nulmeting moeten komen, net als bij het betrekken van bewoners. Hoe wordt het hanteren van eerlijke prijzen concreet vormgegeven? Hoe worden de eerlijke prijzen uiteindelijk verrekenend?

Het is de bedoeling dat de gehele levenscyclus van producten wordt meegenomen. Voor die hele infrastructuur zijn niet dezelfde partijen verantwoordelijk. Hoe wordt dat gecoördineerd?

820

De heer **Deen** (PVV) leest dat wordt ingezet op een actieagenda met een looptijd tot en met 2025, terwijl in de brief bij de voortgangsrapportage wordt uitgegaan van een actieagenda die loopt tot 2023. Op deze manier wordt over het graf heen geregeerd. In 2023 zijn de Provinciale Staten verkiezingen. Het is logischer om een looptijd tot 2023 te hanteren.

825

De PVV heeft er geen bezwaar tegen als bedrijven zuiniger omspringen met grondstoffen en hoogwaardige producten kunnen maken met gerecyclede materialen. De PVV is daarvan een voorstander, maar de provincie mag geen belastinggeld besteden aan het stimuleren van een circulaire economie door bijvoorbeeld subsidies voor innovatie. De provincie is geen bank. Als innovaties veelbelovend zijn zal er altijd interesse vanuit de markt komen. In deze moeilijke economische tijd zou de betrokkenheid van de provincie zo bescheiden mogelijk moeten zijn.

830

Gedeputeerde **Pels** bedankt voor alle input. Een en ander wordt nog concreter gemaakt in de actieagenda. Focus zal nodig zijn. Hoe kan worden bereikt dat bedrijven die niet intrinsiek gemotiveerd zijn om meteen aan te haken, een nieuwe doelgroep worden? Hoe kunnen MKB en grote bedrijven worden meegekregen in het streven naar het doel. Er moet groter worden gedacht in de transitie die op de provincie afkomt. Het zal een zoektocht blijven naar waar het grootste verschil kan worden gemaakt. Er is maar beperkte wetgeving die de provincie zelf kan toepassen. Het betreft Milieuwetgeving en die wetgeving die door Europa en het Rijk wordt vastgesteld. De provincie heeft de Rijksdoelstelling opnieuw omarmt. Hoe kunnen het Rijk en Europa worden aangesproken op de verschillende uitdagingen in de circulaire economie. Dat zal in de komende periode meer worden opgepakt. De samenwerking met het Rijk zal worden gezocht en de lobby richting Europa wordt vormgegeven voor de Noord-Hollandse bedrijven die tegen Europese regels aanlopen.

835

840

Over de rol van de Omgevingsdiensten en onderzoeken die al zijn gedaan zegt de gedeputeerde dat de Omgevingsdiensten aan de voorkant met bedrijven moeten gaan meedenken over mogelijkheden binnen de regelgeving.

845

De meerprijs, die de provincie zelf zal moeten betalen, wordt per voorstel bekeken. Niet alleen op het gebied van economie maar breed in de portefeuilles van Gedeputeerde Staten zijn er mogelijkheden voor circulaire economie. Denk bijvoorbeeld aan grondstofwinning uit rioolwater. Er zullen voorstellen komen vanuit verschillende portefeuilles die betrekking hebben op circulaire economie.

850

De gedeputeerde is benieuwd naar de ambities met betrekking tot biomassa en plastic van het CDA. Die kunnen worden meegenomen in de uitwerking van de actieagenda. Bij biomassa is het belangrijk om ervoor te zorgen dat het duurzaam is, even los van waarvoor het wordt toegepast, te zorgen dat de herkomst duurzaam is en dat zo hoogwaardig mogelijk wordt toegepast. Houtbouw is goed om te stimuleren. Houtbouw heeft een lagere CO₂ voetafdruk dan de bouwmaterialen die doorgaans worden gebruikt. Als daarvoor meer bossen worden aangeplant dan zou dat mooi zijn. Bij plastic ziet de gedeputeerde mogelijkheden en ambities gezien het havengebied en de grote verstedelijking daar omheen. Het zou mooi zijn als plastic bedrijfsafval, dat nu nog geëxporteerd wordt, opnieuw kan worden gerecycled in de provincie. Antea gaf aan zorg te hebben over het feit dat gerecycled plastic nu blijft liggen door de lage olieprijs. Door het stimuleren van innovaties kunnen die producten aantrekkelijker worden gemaakt. Voor ondernemers die werken met gerecycled plastic moet de provincie bij het Rijk op de deur kloppen om te vragen wat het Rijk daarmee doet.

855

860

De gedeputeerde snapt de oproep voor een complete routekaart. Tegelijkertijd moet de provincie bescheiden zijn als wordt gekeken naar haar rol in het midden bestuur. De provincie heeft maar weinig knoppen waaraan ze alleen kan draaien. Moet de routekaart alleen voor de provinciale inzet

865

- worden gemaakt of gaat het over het vangen van alle ambities van de verschillende gemeenten? In de actieagenda kan worden uitgewerkt wat de momenten en mijlpalen kunnen zijn richting 2030 waarop kan worden getoetst waar de provincie staat. Het lijkt de gedeputeerde goed om na twee jaar een beknopte evaluatie te delen en om de monitoring van het eigen beleid verder uit te werken.
- 870 Jaarlijks kan in de Jaarrekening worden stilgestaan bij de voortgang van de nieuwe actieagenda. Vragen als: hoeveel procent is nu circulair en wat is de nulmeting? Het is moeilijk te vangen welk verschil de provincie maakt en om dat in percentages uit te drukken. De breedte her en der is nodig om te zorgen dat verder kan worden gegaan met innovaties. Het is moeilijk om vast te leggen in welke stroom naar een bepaald percentage wordt toegewerkt. De oproep voor meetbaarheid wil de
- 875 gedeputeerde graag vertalen in de actieagenda. Gedeputeerde **Pels** vertelt dat er al landelijke cijfers beschikbaar zijn. Het is ingewikkeld om aan te geven welk percentage door de provincie is bijgedragen. Immers gemeenten, Rijk en Europa zijn bezig met circulaire economie. De transitie gaan we zien, in landelijke cijfers. Met andere provincies wordt bekeken of tot eenzelfde vorm van monitoring kan worden gekomen, zodat in de toekomst
- 880 tussen provincies kan worden vergeleken en dat zichtbaar wordt welke daling door de provinciale overheidslaag is bereikt. Het is, zoals de CU aangaf, belangrijk om niet alleen te kijken naar komende generaties, maar ook naar onze voetafdruk buiten Noord-Holland en Nederland. Het is mooi om dat streven mee te nemen in de actieagenda.
- 885 Communicatie zou nu teveel gericht zijn op bedrijven. Gedeputeerden Staten stelden onlangs een regeling vast die zich richt op kleinere initiatieven, van onder meer bewoners. Dat zal nog meer een podium worden gegeven in de actieagenda. Wel moet men beseffen dat tussen de provincie en inwoners gemeenten staan. Die pakken ook hun rol in de transitie naar circulaire economie. Die rol moet de gemeenten ook worden gegund. Het is raadzaam om samen met gemeenten inwoners aan
- 890 te spreken. De afstemming met MRA en Amsterdam is er zeker. Bekeken is hoe op elkaar kan worden aangesloten. Het is wel ander grondgebied en er liggen andere uitdagingen. Ontwikkelingen en uitdagingen in Noord-Holland Noord kunnen niet een op een worden gelegd. De provincie moet meer ruimte hebben dan alleen de agenda van de MRA volgen. De provincie heeft een toegevoegde
- 895 waarde, omdat ze de hele regio in beeld heeft. De gedeputeerde onderschrijft de vraag waarom dit onderwerp in de commissie Mobiliteit en Bereikbaarheid wordt behandeld. Het is aan Provinciale Staten om te bepalen welke onderwerpen met elkaar worden besproken.
- 900 Welke ambities mist de PvdA? De gedeputeerde hoort het graag. Die ambities kunnen dan nog worden meegenomen. Warmtenetten horen thuis bij de energietransitie. Hetzelfde geldt voor CO₂. De actieagenda wordt niet ter besluitvorming voorgelegd aan Provinciale Staten. De visie is wel voorgelegd ter besluitvorming. De Actieagenda hoeft niet te worden voorgelegd aan Provinciale Staten, omdat het de verdere uitwerking van de visie is. Het college heeft besloten de visie niet te herschrijven. Het is echt tijd voor actie en om verder te gaan met wat is neergezet.
- 905 In de afgelopen jaren is de samenwerking goed opgebouwd. In de vorige periode was dat nog echt een nieuw onderwerp. Nu moet de provincie meer haar rol als verbinder pakken. Een eerlijke prijs kan niet worden afgedwongen, maar de provincie kan er wel in voorzien door dit terug te laten komen in het inkoopbeleid. De gedeputeerde hoopt het Inkoopbeleid voor het einde van dit jaar aan Provinciale Staten toe te sturen.
- 910 De provincie heeft niet de hele (bouw)markt in handen. Het is wel interessant om te kijken hoe diverse partijen met elkaar verbonden kunnen worden. Dat heeft ook betrekking op renovatie. Om echt circulair te bouwen moeten aan de voorkant de juiste materialen worden gebruikt op zo een manier dat ze goed hergebruikt kunnen worden. Dat hangt ook af van het onderhoud en hoe

renovatie wordt gepleegd. De gedeputeerde is heel benieuwd hoe de sector kijkt naar de stroom van
915 bouwmaterialen.

In het kader van inkoopbeleid ziet de gedeputeerde bijvoorbeeld de aannemer die bouwt los van de
partij die onderhoud pleegt. Zij heeft er veel vertrouwen in dat als circulair wordt aanbesteed dat er
zeker inschrijvingen zullen zijn. Bij het eigen onderhoud van provinciale wegen gaat circulair een
steeds belangrijkere rol spelen in de contracten.

920 De keuze voor de verlenging van de looptijd van de actieagenda tot 2025 is bewust gemaakt, om
bedrijven meer zekerheid te geven. De politiek denkt misschien in vier jaar vanwege verkiezingen,
maar bedrijven denken in investeringstermijnen van tien tot vijftien jaar. Zij hebben meer zekerheid
nodig over de investeringstermijn in relatie tot de actieagenda die wordt gehanteerd. 2025 is een
mooi ijkpunt. Overigens kan de actieagenda worden aangepast op het moment dat een

925 coalitieakkoord wordt gesloten.

De **voorzitter** constateert dat van de tweede termijn geen gebruik wordt gemaakt.

Over twee jaar volgt een evaluatie. Jaarlijks kan bij de Jaarrekening worden stilgestaan bij de
930 actieagenda. Aan de actieagenda wordt een routekaart naar 2030 toegevoegd.

7. Rondvraag gedeputeerde Pels (Circulaire Economie, Zeehavens en Noordzeekanaalgebied|)

Voor gedeputeerde Pels zijn geen rondvragen aangekondigd.

935 8. Schorsing van de vergadering: vervolg op maandag 22 juni 2020 om 20.45 uur

De **voorzitter** bedankt eenieder voor zijn of haar bijdrage en schorst de digitale vergadering om
23.15 uur tot 22 juni 2020.